

[Martin Pedersen.]

øvrige ordførere i, at det er betydningsfuldt, at man har den foreslåede dispensationsbestemmelse, således at enkelte kommuner, der måtte komme i klemme ved denne generelle ordning, ved forhandling med indenrigsministeren kan få det rettet op.

Jeg er også enig med hr. Ove Hansen i, at det er begrænset, hvad vi kan vente at få rettet i det foreliggende lovforslag. Alene det, at det er et resultat af en forhandling mellem ministeren og kommunerne, gør sig gældende, men det er jo også rigtigt, at der er en tidsfaktor, idet vi skal have lovforslaget vedtaget i løbet af meget kort tid.

Jeg skal med disse få bemærkninger på det radikale venstres vegne anbefale lovforslaget til fortsat velvillig behandling.

Ømann: Selv om regeringens lovforslag er tiltrådt af de kommunale organisationer, er jeg meget lidt begejstret for det. Det er nogle meget grove kriterier, der her er valgt for at begrænse kommunernes skatteudskrivning og lånoptagelse; det er det modsatte af fornuftig planlægning. At kommunerne føler sig ladt i stikken, er jo ikke så underligt; først smøger regeringen en række statsudgifter af sig og lægger dem over på kommunerne, og dernæst kvæler man kommunernes lånemuligheder og endelig deres muligheder for at skaffe sig skatteindtægter. Det sker i en meget besværlig omlægnings-situation, hvor vel ingen centralmyndighed kan have det fulde overblik over de store omlægnings virkninger for de enkelte kommuner. Det er jo det første finansår, de såkaldte storkommuner virker og driver økonomi.

Jeg tror, at kommunerne i stedet for et sådant katastrofeagtigt og hårdtvirkende indgreb ville have foretrukket en kontinuerlig planlægning af kommunernes budgetter og en samordning med statsbudgettet og den økonomiske politik i øvrigt. Men måske kan dette indgreb give stødet til en sådan, det må vel erkendes, nødvendig samordning, og til, at vi får gjort kommunernes ulige vilkår op, så at der ikke skal herske disse uhyrlige forskelle i skatteudskrivningen inden for et så lille administrativt område som Danmark.

Jeg synes, at denne samordningstendens peger hen på en meget stor og vidtrækkende skattereform, som består i at indføre en

enhedsskat, hvor man slår dette virvar af skattearter sammen til én skat, en indkomstskat, på skattebilletten. Her er der gjort et forsøg på at bremse kommunernes aktiviteter efter visse, og som sagt meget grove, kriterier; jeg tror ikke, de dækker og er fyldestgørende. Den modsatte indstilling er den at ophjælpe kommunernes virksomheder efter en forud lagt plan og lade dem få midler i henhold til objektive kriterier, der må være langt mere fyldestgørende og må fastlægges efter mere indgående forhandlinger, end det har fundet sted med hensyn til de kriterier, der her anvendes.

Det er svært at bedømme, og her kan man jo nok have en mistanke om, at organisationerne ikke i deres forhandlingsresultat kan have taget hensyn til, i hvilket omfang de enkelte kommuner rammes særlig hårdt. Man har i de senere dage hørt om katastrofeagtige udsættelser af skolebyggeri, hvor børnene i forvejen undervises i baraker, man har hørt, at begrænsningen betyder et indgreb i kommunernes industripolitik i den forstand, at kommunerne sættes ud af stand til at optage lån til jordopkøb — og sådan kan der være forskellige områder, som er særlig hårdt ramt.

Jeg har også indtryk af, at de områder, der er i farezonen, f. eks. er de skoleområder, hvor vanskeligt stillede børn skulle have opnået bedre ordninger. Dette kommer altså sammen med låneloftet, som er meget snævert, og man kan jo stille sig det spørgsmål midt i al forureningsdebatten, hvordan i alverden kommunerne skal kunne deltage i en sådan forureningsbekæmpelse med de vilkår.

Jeg håber, der bliver lejlighed til at høre fra de kommunale organisationer om, hvor dette lovforslags bestemmelser klemmer, og jeg håber på en forhandling om, hvordan det kan lade sig gøre at afhjælpe de hårdeste af vilkårene.

Indenrigsministeren (H. C. Toft): Bortset fra hr. Ømann gav alle ordførere tilslutning til, at det var nødvendigt at foretage en begrænsning i den offentlige aktivitet, også en begrænsning af kommunernes aktivitet.

Hr. Ove Hansen gav udtryk for, at det var nødvendigt med indgreb, og jeg forstod også på hr. Ove Hansen, at man fra socialdemokratiets side ville tiltræde det fore-